Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

JTS 2026–2029
Pääluokka 35
Ympäristöministeriön hallinnonala

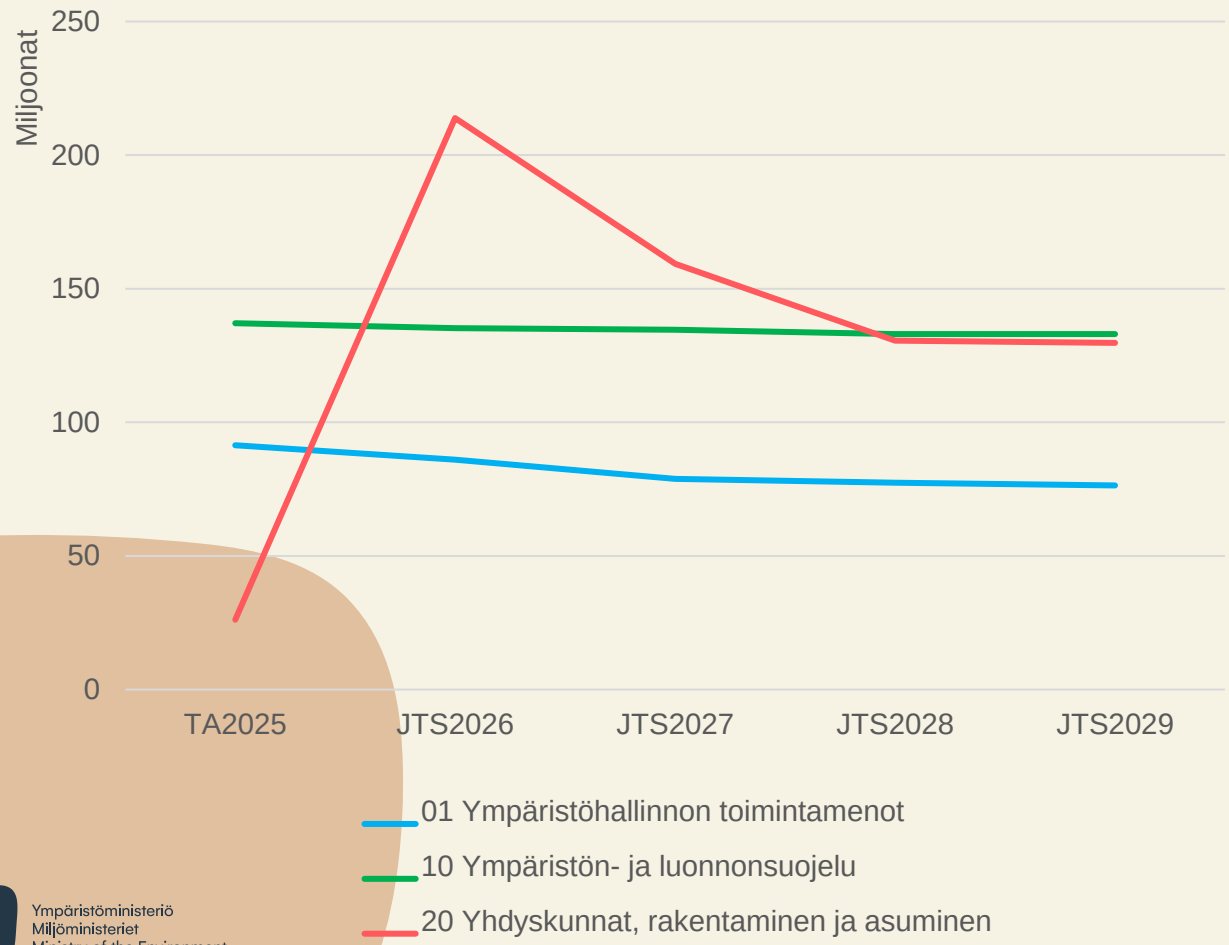
Tuula Pietilä
Talouspäällikkö, YM
Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaoston kokous 23.5.2025

Ympäristöministeriön hallinnonalan yleisnäkymä 2026–2029

- YM:n hallinnonalan osuus on noin 0,4 % koko valtionhallinnon menokehyksestä
- Ympäristöministeriön hallinnonalan määrärahat kasvavat 180 milj. euroa (71 %) kehyskauden 2026–2029 ensimmäisenä vuotena verrattuna TA2025:een.
  - Suurimpana syynä kasvulle on Valtion asuntorahaston (VAR) toimintojen siirtäminen valtion budjettitalouteen.

Vuosi	2025 TA	2026	2027	2028	2029
Yhteensä	**254 649**	**435 053**	**372 840**	**341 101**	**339 173**
Kehys	235 524	268 888	258 095	235 176	234 148
Kehyksen ulkop.	19 125	166 165	114 745	105 925	105 025

YM:n hallinnonalan kehyksen muutos

- Kehyskauden lopussa hallinnonalan määrärahoista 39 % kohdistuu ympäristön- ja luonnonsuojelumenoihin, 38 % asumiseen ja rakentamiseen liittyviin menoihin ja 23 % toimintamenoihin
  - Tuottavuusohjelma ja määräaikaisten rahoitusten (mm. REPowerEU, T&K) päättyminen laskevat odotetusti toimintamenojen kehystä
  - Panostus ympäristön- ja luonnonsuojeluun säilyy suunnilleen aiemmalla tasolla
  - VARin sisällyttäminen valtion budjettitalouteen nostaa rakentamisen ja asumisen kehystä; samoin jo edelliseen kehykseen sisältynyt panostus InvestEU-ohjelmaan (45,7 milj. vuosina 2025-2027)

Käynnissä oleva tuottavuusohjelma

Tuottavuus-säästöt (milj. euroa)	2025	2026	2027
Ympäristömin. toimintamenot	0,560	1,050	1,700
Syken toimintamenot	0,330	0,760	2,270
Metsähallituksen toimintarah.	0,200	0,800	2,540
Yksilöidyt säästöt	3,710	2,790	2,790
Yhteensä	**4,800**	**5,400**	**9,300**

Yksilöidyt säästöt (milj. euroa)	2025	2026	2027
35.01.65	0,400	0,400	0,400
35.10.20	0,500	0	0
35.10.22 yht.	2,810	2,290	2,290
Ympäristöhallinto	1,000	0,480	0,480
Ympäristötutkimus	1,260	1,260	1,260
Ilmastohankkeet	0,050	0,050	0,050
Kiertotalous	0,400	0,400	0,400
Maaperä	0,100	0,100	0,100
35.10.23 Velmu		0,100	0,100
Yhteensä	**3,710**	**2,790**	**2,790**

- YM:n hallinnonalan tuottavuusohjelman toteutussuunnitelma on julkaistu YM:n verkkosivulla
- Keskeisinä toimenpiteinä mm. ARAn lakkauttaminen, Syken tilatehokkuuden parantaminen, Metsähallituksen kiinteistöomaisuuden kustannusten karsiminen.

Kehyksen 2026–2029 keskeisimmät muutokset

- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) toiminta siirtyi 1.3.2025 ympäristöministeriön yhteydessä toimivaan Valtion tukeman asuntorakentamisen keskukseen (Varke) ja vastaavasti keskuksen määrärahat siirretään kehyksessä osaksi ympäristöministeriön toimintamenoja (mom. 35.20.01 > 35.01.01).
- Uudet T&K-panostukset Suomen ympäristökeskuksen toimintaan (mom. 35.01.04)
  - Luontotyyppi- ja ekosysteemitiedon uusien kustannustehokkaiden menetelmien kehittämiseen (T&K) lisäystä yht. 2 milj. euroa vuosille 2026–2027.
  - Ennallistamistutkimukseen (T&K) lisäyksenä 1 milj. euroa vuosittain pysyvästi 2026 alkaen.
- Luonnonsuojelun rahoitukseen lisätään 1,75 milj. euroa vuosittain METSO- ja Helmi-ohjelmien kautta (mom. 35.10.63)

VAR osaksi valtion budjettia

Valtion asuntorahaston (VAR) toiminta päättyy vuoden 2025 lopussa ja rahastosta aiemmin myönnetyt tuet ja valtuudet siirtyvät valtion talousarvioon vuodesta 2026 alkaen.

Kolme uutta momenttia:

- 35.20.57 Valtion tukeman asuntokannan avustukset (smr 2 v)
  - 22,9 milj. euroa / vuosi kehyskaudella: erityisryhmien investointiavustus 15 milj. euroa, purkuavustus 8 milj. euroa ja taloudellisissa vaikeuksissa olevien vuokra- ja asumisoikeustalojen avustukset 2,6 milj. euroa.
- 35.20.58 Valtion tukeman asuntotuotannon valtuudet (arviomääräraha, kehyksen ulkop.)
  - Yhteisöjen korkotukimaksut (kehyskaudella laskevasti 138,8 > 79,0 milj. euroa), yhteisöjen ja yksityishenkilöiden takauskorvaukset (kehyskaudella nousevasti 13,2 > 14,6 milj. euroa)
  - Valtuus 1,208 mrd. euroa valtion tukemaan asuntotuotantoon, josta 1 mrd. euroa korkotukilainojen hyväksymisvaltuutta
- 12.35.21 Valtion asuntorahoituksen tulot
  - Kertaluonteinen tuloutus VARista 2026: 2,6 mrd. euroa
  - Aravalainojen korkotulot ja lyhennykset sekä takausmaksut (kehyskaudella laskeva arvio 283 milj. euroa > 180 milj. euroa)

Kiitos!

Timo Jaakkola
Tuula Pietilä
etunimi.sukunimi@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment